

Exo

Chapter 34

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

לָחַת שְׁנֵי-לָהּ פָּסֶל- מֹשֶׁה אֶל- יְהוָה וַיֹּאמֶר 1
papan kalih- kanggé-panjenengan Tatahna- Musa: dhateng- Yéhuwah Lan-ngandika
[H3871](#) [H8147](#) [H6458](#) [H4872](#) [H0413](#) [H3068](#) [H0559](#)

אֶת- תְּלִיחַת עַל- וּכְתַבְתִּי קְרֹאשֵׁימ אֲכָנִים
[obj]- papan-papan wonten-ing- lan-Kawula-badhé-nyerat kados-ingkang-sapisan; séla
[H0853](#) [H3871](#) [H3789](#) [H7223](#) [H0068](#)

הֲרֹאשֵׁימ תְּלִיחַת עַל- הָיוּ אֲשֶׁר הַדְּבָרִים
ingkang-sapisan papan-papan wonten-ing- wonten ingkang pangandikan-pangandikan
[H7223](#) [H3871](#) [H1961](#) [H1697](#)

שִׁבְרַת: אֲשֶׁר
panjenengan-mecahaken. ingkang
[H7665](#)

Pangeran Yehuwah tumuli ngandika marang Nabi Musa: "Sira mrejenga papan watu loro kaya kang dhisik, papan mau bakal Sunserati pangandika padha kaya kang ana ing papan sakawit kang wus sira remuk iku.

אֶל- בְּבֹקֶר וְעֲלִיתְּ לְבֹקֶר נִכּוֹן וַיְהִי 2
dhateng- ing-ènjing lan-panjenengan-mingwah kanggé-ènjing, panjenengan Lan-siyaga
[H0413](#) [H1242](#) [H5927](#) [H1242](#) [H1961](#)

עַל- שֵׁם לִי וְנִצַּבְתָּ הַר סִינַי רֵדִי
wonten-ing- wonten-ing-mriku dhateng-Kawula lan-panjenengan-ngadeg Sinai, redi
[H8033](#) [H5324](#) [H5514](#) [H2022](#)

רֵאשׁ הַהַר: רֵדִי. pucuking
[H2022](#)

Karodene sira cecawisa ngarepake wayah esuk lan manawa wus esuk sira munggaha ing gunung Sinai; sira ngadega ngadhepake Ingsun ana ing pucake gunung iku.

וְגַם- עִמָּךְ יַעֲלֶה לְאֵשׁ וַיֵּשׁ 3
lan-ugi- sesarengan-panjenengan, piyambakipun-badhé-mingwah boten- Lan-tiyang-jaler
[H1571](#) [H5927](#) [H3808](#) [H0376](#)

הַצֵּאן גַּם- הָהָר בְּכָל- יָרֵא אֵל- אִישׁ
mènda ugi- redi; wonten-ing-sedaya- piyambakipun-badhé-katingal sampun- tiyang-jaler
[H6629](#) [H1571](#) [H2022](#) [H3605](#) [H7200](#) [H0408](#) [H0376](#)

: הַהוּא הָהָר מוֹל אֶל- יָרְעוּ אֵל- וְהִבְקֹר
punika. redi ngajeng dhateng- piyambakipun-badhé-angon sampun- lan-sapi
[H1931](#) [H2022](#) [H4136](#) [H0413](#) [H0408](#) [H1241](#)

Nanging aja ana wong siji bae kang melu mungguh karo sira, iya aja ana wong kang katon kumliwer ing sawratane gunung, sanajan wedhus utawa sapi, aja ana kang diengon ing sakubenge gunung iku."

4 מוֹשֶׁה וַיִּשְׁכֶּם קְרֹאשֵׁימִים לְהַתְּ אֲבָנִים שְׁנֵי-וַיִּפְסֹל
 Musa lan-tangi-enjing kados-ingkang-sapisan, séla papan kalih- Lan-piyambakipun-natah
[H4872](#) [H7925](#) [H7223](#) [H0068](#) [H3871](#) [H8147](#) [H6458](#)

יְהוָה צְוָה כְּאֲשֶׁר סִינֵי הָרֵד אֶל-וַיַּעַל בְּבִקְרָה
 Yéhuwah dhawuh kados-nalika Sinai, redi dhateng- lan-piyambakipun-minggah ing-ènjing
[H3068](#) [H6680](#) [H5514](#) [H2022](#) [H0413](#) [H5927](#) [H1242](#)

: אֲבָנִים: לְהַתְּ שְׁנֵי בִירוֹ וַיִּקַּח אֹתוֹ
 séla. papan kalih wonten-ing-astanipun lan-piyambakipun-mendhet dhateng-piyambakipun;
[H0068](#) [H3871](#) [H8147](#) [H3027](#) [H3947](#) [H0853](#)

Nabi Musa banjur mrejeng papan watu loro kaya kang dhisik; ing wayah esuk tumuli wungu sarta minggah ing gunung Sinai, kaya kang wus didhawuhake dening Pangeran Yehuwah, sarta ngasta papan watu loro mau.

5 וַיִּתְּיָצֵב בְּעֵינָו יְהוָה וַיִּרְדַּ
 lan-Panjenenganipun-ngadeg wonten-ing-mega, Yéhuwah Lan-tumurun
[H3320](#) [H6051](#) [H3068](#) [H3381](#)

יְהוָה: קָשָׁם וַיִּקְרָא שֵׁם עֲמוֹ
 Yéhuwah. mawi-nami lan-Panjenenganipun-nyebat wonten-ing-mriku, sesarengan-piyambakipun
[H3068](#) [H8034](#) [H7121](#) [H8033](#)

Pangeran Yehuwah banjur tumendhak ana ing mega, tumuli jumeneng ana ing sacedhake Nabi Musa sarta nyebut asmaning Sang Yehuwah.

6 יְהוָה וַיַּעֲבֹר עַל-וַיְהוָה וַיִּעֲבֹר
 Yéhuwah, lan-Panjenenganipun-nguwuh: pasuryanipun, wonten-ing- Yéhuwah Lan-langkung
[H3068](#) [H7121](#) [H6440](#) [H3068](#)

אֲפִים אָרָךְ וַיִּתְּנִין רְחוּם אֵל יְהוָה
 bebendunipun, sabar lan-ingkang-melas, ingkang-welas-asih Gusti-Allah Yéhuwah,
[H0639](#) [H0750](#) [H2587](#) [H7349](#) [H0410](#) [H3068](#)

וַיִּאֲמַת רַב-חֶסֶד
 lan-kaleresan. sih-setya lan-kathah-
[H0571](#)

Ing kono Pangeran Yehuwah banjur tindak langkung ngarepe sarta nguwuh-uwuh: “Yehuwah, Yehuwah, iku Allah kang asipat welas lan asih, luwih dening sabar, gedhe kamirahane lan kasetyane,

7 וּפָשַׁע עֲזָן נִשָּׂא לְאֵלִים חֶסֶד נִצַּר
 lan-pambrontakan kalepatan ingkang-ngapunten kanggé-èwunan, sih-setya Ingkang-njagi
[H6588](#) [H5771](#) [H5375](#) [H0505](#) [H5341](#)

עֲזָן וּפְקָד וַיִּנְקָה לָא וַיִּנְקָה וַיִּחַשְׂאָה
 kalepatan ingkang-ngukum Panjenenganipun-badhé-ngapunten, boten lan-ngapunten lan-dosa,
[H5771](#) [H5352](#) [H3808](#) [H5352](#)

עַל-בָּנִים בְּנֵי וְעַל-בָּנִים עַל-אֲבוֹת
 tumrap- putra-putra, putra-putraning lan-tumrap- putra-putra tumrap- bapak-bapak
[H0001](#)

רְבָעִים: וְעַל-שְׁלֹשִׁים
 turun-kaping-sekawan. lan-tumrap- turun-kaping-tiga
[H7256](#) [H8029](#)

kang netepake sih susetyane marang wong ewon, kang ngapura kaluputan, panerak lan dosa; nanging babar pisan ora ngalisake wong kang salah saka ing paukuman, kang malesake kaluputaning bapa marang anak-putune, turun ping telu lan ping pat.”

וישׁתָּחוּ: וַיִּמָּהֵר מֹשֶׁה וַיִּקְרָא אֶרְצָה 8
 lan-piyambakipun-sujud. bumi, lan-piyambakipun-ndhingkluk Musa, Lan-enggal-enggal
[H7812](#) [H0776](#) [H6915](#) [H4872](#)

Nabi Musa enggal-enggal sumungkem konjem ing bumi sarta sujud,

וַיִּמָּהֵר אִם-נָא מִצָּאתִי סִיחַ 9
 Lan-piyambakipun-matur: Manawi- mugu sih-rahmat kula-sampun-manggihaken
[H0559](#) [H4994](#) [H2580](#) [H4672](#)

בְּקִרְבֵּנוּ בְּעֵינֵיךָ אֲדֹנָי יִלְדָּ-נָא אֲדֹנָי 10
 wonten-ing-tengahipun-kita; wonten-ing-paningal-Panjenengan, Gusti mugu kesahipun-Gusti,
[H7130](#) [H0136](#) [H4994](#) [H3212](#) [H0136](#)

לְעֹנְוֵנוּ לְעֹלְהָתָּ הוּא עֵרְף קִשְׁה-עַם כִּי 11
 kalepatanipun-kita lan-ngapuntena piyambakipun, gulu wangkot-rakyat-amargi
[H5771](#) [H5545](#) [H1931](#) [H6203](#) [H7186](#)

וְלַחֲטָאתֵנוּ וְנַחֲלָתֵנוּ:
 lan-warisna-kita. lan-dosanipun-kita,
[H5157](#)

unjuke: “Dhuh Pangeran, manawi kawula sampun manggih sih palimirma wonten ing ngarsa Paduka, dhuh Yehuwah, Paduka mugu karsaa tindak wonten ing tengah-tengah kawula; sanadyan bangsa punika bangsa ingkang wangkal, Paduka mugu ngapunten kalepatan saha dosa kawula sadaya; kawula mugu sami Paduka pundhut dados kagungan Paduka.”

נָגַד וַיִּאֶמֶר הִנֵּה אֲנֹכִי כִרְתַּת בְּרִיתִי 12
 wonten-ing-sangajeng Lan-Panjenenganipun-ngandika: Lah Kawula ndamel prajanjian;
[H5048](#) [H0595](#) [H2009](#) [H0559](#) [H1285](#) [H3772](#)

לְאֶ-עַמְּךָ אֲשֶׁר נִפְלְאָתַי אֲעֲשֶׂה עַמְּךָ כָּל- 13
 dèrèng-ingkang kaelokan-kaelokan Kawula-badhé-nindakaken umat-Panjenengan sedaya-
[H3808](#) [H6381](#) [H3605](#)

וְרֵאָה וּבְכָל-הָאָרֶץ בְּכָל-נִבְרָאָה 14
 lan-mirsani bangsa-bangsa; lan-wonten-ing-sedaya-bumi wonten-ing-sedaya-dipun-damel
[H7200](#) [H3605](#) [H0776](#) [H3605](#)

יְהוָה מֵעֵשָׂה אֶת-בְּקִרְבּוֹ אֶתְהָ אֲשֶׁר-הָעַם כָּל- 15
 Yéhuwah, damelaning [obj]-wonten-ing-tengahipun panjenengan ingkang-rakyat sedaya-
[H3068](#) [H4639](#) [H0853](#) [H7130](#) [H3605](#)

עִמָּךְ: עֲשֵׂה אֲנִי אֲשֶׁר הוּא נֹרָא כִּי- 16
 sesarengan-panjenengan. nindakaken Kawula ingkang punika nggegirisi amargi-
[H0589](#) [H1931](#) [H3372](#)

Pangeran Yehuwah tumuli ngandika: “Lah Ingsun nganakake prajanjian. Ana ing ngarepe bangsanira kabeh, Ingsun bakal nindakake kaelokan kang durung tau kelakon ana ing salumahing bumi ing satengahe sakehe bangsa; temah bangsanira kabeh bakal padha nyipati pakaryaning Yehuwah, awitdene apa kang bakal Suntindakake marang sira iku nyata-nyata nggegirisi.

מְצוּוֹךְ dhawuh-dhateng-panjenengan H6680	אֲנָכִי Kawula H0595	אֲשֶׁר ingkang	אֵת [obj] H0853	לָךְ kanggé-panjenengan H8104	שְׂמֵרָה Njagi- H8104	11
הָאֲמֹרִי tiyang-Amori, H0567	אֵת [obj]- H0853	מִסְכִּי saking-sangajengipun-panjenengan H6440	נִדְוֵן nundung H1644	הַנִּי lah-Kawula H2009	הַיּוֹם dinten-punika; H3117	
וְהַיְבוּסִי: lan-tiyang-Yèbusi. H2983	וְהַחִוִּי lan-tiyang-Hiwi H2340	וְהַפְּרִזִּי lan-tiyang-Pèrizi, H6522	וְהַחֵתִי lan-tiyang-Hèt, H2850	וְהַכְּנַעֲנִי lan-tiyang-Kanaan, H2850		

Nanging sira netepana prentahingSun marang sira ing dina iki. Lah Ingsun bakal nundhungi saka ngarepanira, wong Amori, wong Kanaan, wong Het, wong Feris, wong Hewi lan wong Yebus.

בְּרִית prajanjian H1285	תְּכַלֵּת panjenengan-ndamel H3772	פֶּן supados-boten- H6435	לָךְ kanggé-panjenengan H8104	הַשְּׂמֵרָה Panjenengan-njagi H8104	12	
פֶּן supados-boten- H6435	עַלְיָהּ tumrapipun, H6435	בָּא mlebet H0935	אֵת panjenengan H0935	אֲשֶׁר ingkang H0776	הָאָרֶץ tanah H0776	לְיוֹשְׁבֵיהָ kaliyan-pendhudhuk H3427
		בְּקֶרְבָּךְ: wonten-ing-tengahipun-panjenengan. H7130		לְמוֹקֵשׁ jiret H4170	יְהִי punika-dados H1961	

Poma, sira aja gawe prajanjian karo wong isine tanah kang bakal padha sira tekani iku, aja nganti wong iku padha dadi kala-jiret ana ing tengahira.

וְאֵת lan-[obj]- H0853	תִּתְצוֹן panjenengan-sedaya-kedah-ngrusak, H5422	מִזְבַּחֵהֶם misbyah-misbyahipun H4196	כִּי [obj]- H0853	אֵת Amargi H0853	13
אֲשֶׁרֵינוּ saka-saka-Asyerahipun H0842	וְאֵת lan-[obj]- H0853	תִּשְׁבְּרוּן panjenengan-sedaya-kedah-mecahaken, H7665		מִצְבָּחֵם tugu-tugunipun H4676	
		תְּכַרְתוּן: panjenengan-sedaya-kedah-nebāngi. H3772			

Malah misbyah-misbyahe padha sira rubuhna, tugu-tugune brahala padha sira remukana, kayu-kayu pepundhene sira tegorana.

יְהוָה Yéhuwah, H3068	כִּי amargi H0853	אֲחֵר sanès, H0312	לְאֵל dhateng-dewa H0410	תִּשְׁתַּחֲוֶה panjenengan-badhé-sujud H7812	לֹא boten H3808	כִּי Amargi H0853	14
הוּא: Panjenenganipun. H1931	קְנֵא Inkang-Butarepan H7067	קְנֵא Inkang-Butarepan H7067	אֵל Gusti-Allah H0410	שְׂמוֹ namanipun, H8034	קְנֵא Inkang-Butarepan H7067		

Amarga sira aja padha sujud marang allah liyane, marga Pangeran Yéhuwah, kang asma Sujanan, iku pancen Allah kang sujanan.

הָאָרֶץ tanah, H0776	לְיוֹשְׁבֵי kaliyan-pendhudhuk H3427	בְּרִית prajanjian H1285	תְּכַלֵּת panjenengan-ndamel H3772	פֶּן־ Supados-boten- H6435
וְקָרְא lan-piyambakipun-badhé-nimbali H7121	אֱלֹהֵיהֶם dewa-dewanipun, H0430	אֲחֵרֵי wingkinging	וְזָנִי lan-piyambakipun-sedaya-badhé-laku-jina H2181	וְזָבְחוֹ lan-piyambakipun-sedaya-badhé-kurban H2076
	מִזְבְּחוֹ: saking-kurbanipun. H2077	וְאֲכַלְתָּ lan-panjenengan-badhé-nedha H0398	לָךְ dhateng-panjenengan,	

Kang iku sira aja nganti gawe prajanjian karo wong isine tanah kono; samangsa bangsa iku padha bedhangan lan ngetut-buri marang allaha lan padha sesaji marang allaha, sira bakal padha diulemi, lan sira bakal padha melu mangan kurban sembelehane.

בְּנֵי putra-putra-èstripun H1323	וְזָנִי lan-piyambakipun-badhé-laku-jina H2181	מִבְּנֵי saking-putra-putra-èstripun H1323	וְלִקְחָתָּ Lan-panjenengan-badhé-mendhet H3947
אֶת־ [obj]- H0853	וְהִזְנֶנּוּ lan-piyambakipun-badhé-ndamel-laku-jina H2181	אֲחֵרֵי dewa-dewanipun, H0430	אֱלֹהֵיהֶן dewa-dewanipun, H0430
	אֱלֹהֵיהֶן: dewa-dewanipun. H0430	אֲחֵרֵי wingkinging	בְּנֵי putra-putra-jaluripun-panjenengan

Manawa sira njupuk anak-anake wadon sira olehake anak-anakira, lan anake wadon iku samangsa padha bebedhangan kalawan ngetut-buri marang allaha, iku mesthi bakal mbujuk anak-anakira supaya laku bedhang kalawan ngetut-buri marang allaha mau.

לָךְ: kanggé-panjenengan.	תַּעֲשֶׂהָ panjenengan-badhé-ndamel-	לֹא boten H3808	מִסְכָּה cor	אֱלֹהֵי Dewa-dewa H0430
------------------------------	---	---------------------------------------	-----------------	---

Sira aja gawe allah cor-coran kanggo sira.

יָמִים dinten H3117	שִׁבְעַת pitung H7651	הַשְּׁמֶרֶת panjenengan-kedah-njagi; H8104	הַמִּצּוֹת roti-tanpa-ragi H4682	תָּנָּה Riyaya H2282	אֶת־ [obj]- H0853
כִּי amargi	הָאָבִיב Abib, H0024	חֶדֶשׁ sasi H2320	לְמוֹעֵד kanggé-wekdalipun H4150	צְוִיֹּתָךְ Kawula-sampun-dhawuhaken-dhateng-panjenengan, H6680	
		אֲשֶׁר ingkang	מִצּוֹת roti-tanpa-ragi H4682	תֹּאכְלֵן panjenengan-badhé-nedha H0398	
		מִמִּצְרָיִם: saking-Mesir. H4714	יְצָאתָ panjenengan-medal H3318	הָאָבִיב Abib H0024	בְּחֶדֶשׁ ing-sasi H2320

Sira netepana riyaya Roti Tanpa Ragi; pitung dina lawase sira kudu mangan roti tanpa ragi, kaya kang wus Sunprentahake marang sira, ing waktu kang wus katetepake ana ing sasi Abib; awit mbeneri ing sasi iku anggonira metu saka tanah Mesir.

מֶלֶךְ raja-kayenipun-panjenengan H4735	וְכָל- lan-sedaya- H3605	לִי kanggé-Kawula, H7358	רָחֵם kandutan H7358	פֶּטֶר ing kang-mbikak H3605	כָּל- Sedaya- H3605	19
	וְשָׂה: lan-mènda. H7716	שׂוֹר sapi-jaler H7794	פֶּטֶר ing kang-mbikak H2142	תְּזַכֵּר panjenengan-kedah-nganggep-jaler H2142		

Sadhengah kang lair dhisik dhewe, iku dadi kagunganingSun, uga sakehe kewanira kang lanang, pambarepe sapi utawa wedhus.

לֹא boten H3808	וְאִם- lan-manawi- H7716	בְּשֵׁה mawi-cèmpe, H6299	תַּפְּדֶה panjenengan-badhé-nebus H6299	חֲמוֹר kuldhi H2543	וּפֶטֶר Lan-ing kang-mbikak H6299	20
	בְּכֹר pembales H1060	כָּל sedaya H3605	וְעַרְפָּתוֹ lan-panjenengan-badhé-nugel-gulunipun; H6202	תַּפְּדֶה panjenengan-nebus, H6299		
	וְלֹא- lan-boten- H3808	תַּפְּדֶה panjenengan-badhé-nebus; H6299	בְּנֵי putra-putra-jaluripun-panjenengan H6299			
		רִיקָם: kosong. H7387	פָּנִי pasuryan-Kawula H6440	יָרְאוּ piyambakipun-sedaya-badhé-katingal H7200		

Nanging anake kuldi kang pambarep iku katebusa sarana cempe; saupama ora sira tebus, kaputunga cengele. Saben anakira pambarep kang lanang iku kudu sira tebus. Saben wong kang seba marang ing ngarsaningSun ora kena tanpa nggawa apa-apa.

תְּשִׁיבֵנִי kaping-pitu H7637	וּבֵינֵם lan-ing-dinten H3117	תַּעֲבֹד panjenengan-badhé-nyambut-damel, H5647	יָמִים dinten H3117	שָׁנָה Nem H8337	21
תְּשַׁבֵּת: panjenengan-kedah-kèndel.	וּבִקְצֵיר lan-ing-wekdal-panen	בְּחַרְיֵשׁ ing-wekdal-ngluku H2758	תְּשַׁבֵּת panjenengan-kedah-kèndel;		

Nem dina sira nyambuta gawe, nanging ing dina kapitu sira lerena; sanadyan ing mangsa mluku utawa panen sira iya kudu netepi dina palerenan iku.

בְּכוֹרֵי woh-sapisan H1061	לְךָ kanggé-panjenengan, H3605	תַּעֲשֶׂה panjenengan-kedah-ndamel H5647	שָׁבֻעַת Minggu-Minggu H7620	וְחַג Lan-Riyaya H2282	22
	תְּשַׁנָּה: taun. H8141	תְּקוּפַת ing-mubengipun H8622	הָאֵטִיף panglempak H0614	וְחַג lan-Riyaya H2282	קֶצֶיר gandum, panenipun H2406

Sira netepana riyaya pungkasaning pitung minggu, iya iku riyaya wiwitane panen gandum, apadene riyaya undhuh-undhuh ing pungkasane taun.

פּוּרָן pasuryan H6440	אַתּ- [obj]- H0853	זְכוּרָה jaluripun-panjenengan H2138	כּל- sedaya- H3605	יְרֵאָה badhé-katingal H7200	בְּשָׁנָה ing-taun H8141	פְּעָמִים kaping H6471	שָׁלֵשׁ Tigang H7969	23
--	--	--	--	--	--	--	--	----

יִשְׂרָאֵל: Israèl. H3478	אֱלֹהֵי Gusti-Allah-ipun H0430	יְהוּוָה Yéhuwah H3068	וְהָאֵלֹהִים Gusti H0113
---	--	--	--

Setaun rambah kaping telu sakehe wong lanang panunggalanira padha sebaa marang ing ngarsane Pangeran Yehuwah, Gusti Allaha Israel,

מִפְּנֵי saking-sangajengipun-panjenengan, H6440	גּוֹיִם bangsa-bangsa	אוֹרֵישׁ Kawula-badhé-nundung H3423	כִּי- Amargi-	24
--	--------------------------	---	------------------	----

וְלֹא- lan-boten- H3808	גְּבוּלָהּ tapel-watesipun-panjenengan; H1366	אַתּ- [obj]- H0853	וְהִרְתִּבְתִּי lan-Kawula-badhé-ngwiyaraken H7337
---	---	--	--

בְּעֵלְתָּהּ nalika-panjenengan-mingghah H5927	אַרְצָהּ tanahipun-panjenengan, H0776	אַתּ- [obj]- H0853	אִישׁ tiyang-jaler H0376	יַחְמוּד badhé-ngangsa-angsa
--	---	--	--	---------------------------------

פְּעָמִים kaping H6471	שָׁלֵשׁ tigang H7969	אֱלֹהֵי Gusti-Allah-ipun-panjenengan, H0430	יְהוּוָה Yéhuwah H3068	פּוּרָן pasuryan H6440	אַתּ- [obj]- H0853	לְרֵאוֹת kanggé-katingal H7200
--	--	---	--	--	--	--

בְּשָׁנָה:
ing-taun.
[H8141](#)

awitdene Ingsun bakal nundhungi bangsa-bangsa saka ing ngarepira sarta ngelar jajahanira. Lan ora ana bangsa kang bakal melik ngebeki tanahira, angger sira tetep seba marang ing ngarsane Pangeran Yehuwah Gusti Allahira setaun rambah kaping telu.

וְלֹא- lan-boten- H3808	זְבָחִי kurban-Kawula; H2077	רַחֵם- rah- H1818	חָמִיץ ragi	עַל- wonten-ing-	תְּשַׁחַט panjenengan-badhé-nyembelih	לֹא- Boten- H3808	25
---	--	---	----------------	---------------------	--	---	----

הַפֶּסַח: Paskah. H6453	רִיבָה Riyaya H2282	זְבַח kurban H2077	לְבָקָר ngantos-ènjing H1242	יָלִין badhé-nginep
---	---	--	--	------------------------

Anggone nyaosake kurban sembelehan marang Ingsun iku aja dikantheni apa-apa kang mawa ragi, kurban sembelehan ing riyaya Paskah aja nganti nginep tekan esuke.

תְּבִיא panjenengan-badhé-mbeka H0935	אֲדַמְתִּיהָ buminipun-panjenengan H0127	בְּבוֹרֵי woh-sapisaning H1061	רֵאשִׁית Ingkang-sapisan H7225	26
---	--	--	--	----

תְּבִשָּׁל panjenengan-badhé-nggodhèg H1310	לֹא- boten- H3808	אֱלֹהֵי Gusti-Allah-ipun-panjenengan; H0430	יְהוּוָה Yéhuwah H3068	בֵּית dhateng-dalem
---	---	---	--	------------------------

פ [para]	אֲמוּ: biyungipun. H0517	בְּחֵלֶב wonten-ing-susu H2461	גְּדִי cèmpe H1423
-------------	--	--	--

Wiwitaning pametune buminira kang becik dhewe sira ladekna menyang padalemaning Pangeran Yehuwah, Gusti Allahira. Sira aja ngolah daging cempe nganggo puwane embokne."

אֶת- [obj]- H0853	לָךְ kanggé-panjenengan H3789	כְּתַב- Seratna- H4872	מֹשֶׁה Musa: H0413	אֶל- dhateng- H3068	יְהוָה Yéhuwah H0559	וַיֹּאמֶר Lan-ngandika H0559	27
הָאֵלֶּה punika H0428	תְּדַבְּרִים pangandikan-pangandikan H1697	וּפִי lisan H6310	עַל- miturut- H6310	כִּי amargi H0428	הָאֵלֶּה punika, H0428	תְּדַבְּרִים pangandikan-pangandikan H1697	
	יִשְׂרָאֵל: Israèl. H3478	וְאֵת- lan-kalihan- H0854	בְּרִית prajanjian H1285	אֶתְּךָ kaliyan-panjenengan H0854	כְּרַתִּי Kawula-sampun-ndamel H3772		

Pangeran Yehuwah banjur ngandika maneh marang Nabi Musa: "Pepakon iku sira tulisana, awitdene adhedhasar pepakon mau anggoningSun damel prajanjian karo sira lan Israel."

יּוֹם dinten H3117	אֶרְבָּעִים sekawan-dasa H0705	יְהוָה Yéhuwah H3068	עִם- sesarengan- H8033	שָׁם wonten-ing-mriku H8033	וַיְהִי- Lan-piyambakipun-wonten- H1961	28	
	לָא boten H3808	וּמִים lan-toya H4325	אֲכַל piyambakipun-nedha, H0398	לָא boten H3808	לֶחֶם roti H3899	לַיְלָה daluh; H3915	וְאֶרְבָּעִים lan-sekawan-dasa H0705
	אֵת [obj] H0853	הַלְּחֹת papan-papan H3871	עַל- wonten-ing- H3789	וַיִּכְתֹּב lan-piyambakipun-nyerat H3789	שָׂתָה piyambakipun-ngunjuk; H8354		
		תְּדַבְּרִים: pangandikan-pangandikan. H1697	עֲשָׂרָה sadasa H6235	תְּבַרְיָה prajanjian, H1285	דְּבַרִּי pangandikan-pangandikaning H1697		

Nabi Musa anggone ana ing kono kalawan Sang Yehuwah lawase patang puluh dina patang puluh bengi, ora dhahar roti lan ora ngunjuk banyu. Anadene panjenengane nyerati sakehing tetembunganing prajanjian ana ing papan watu, yaiku Sabda Sepuluh.

הַעֲדָתָה paseksi H5715	לְחֹת papan H3871	וּשְׁנֵי lan-kalih H8147	סִינַי Sinai, H5514	מִתַּר saking-redi H2022	מֹשֶׁה Musa H4872	בְּרִדָתָה nalika-mudhun H3381	וַיְהִי Lan-dados H1961	29
יָדַע mangertosi H3045	לֹא- boten- H3808	וּמֹשֶׁה lan-Musa H4872	הָרֵד redi, H2022	מִן- saking- H3381	בְּרִדָתוֹ nalika-mudhunipun H3381	מֹשֶׁה Musa, H4872	בִּיד- wonten-ing-asta- H3027	
אֵתוֹ: kaliyan-Panjenenganipun. H0854		בְּרִדָתוֹ nalika-piyambakipun-ngandika H1696		פָּנָיו pasuryanipun H6440	עוֹר kulit H5785	קָרוֹן mancorong H7160	כִּי bilih	

Kacarita nalika Nabi Musa tumedhak saka ing gunung Sinai, -- papan angger-anggering Allah sakarone kaasta mandhap, nalika mandhap saka ing gunung mau -- panjenengane ora mirsa yen kuliting pasuryane mencorong marga saka anggone wus imbal wacana karo Pangeran Yehuwah.

קָרוֹן mancorong H7160	וְהֵנָּה lan-lah H2009	מֹשֶׁה Musa, H4872	אֶת- [obj]- H0853	יִשְׂרָאֵל Israèl H3478	בְּנֵי putra-putra H3605	וְכָל- lan-sedaya- H3605	אַהֲרֹן Harun H0175	וַיִּרְא Lan-mirsani H7200	30
	אֵלָיו: dhateng-piyambakipun. H0413	מְנַשֵּׁת nyedhaki H5066	וַיִּרְא lan-piyambakipun-sedaya-wedi H3372		פָּנָיו pasuryanipun, H6440	עוֹר kulit H5785			

Bareng Rama Harun lan sakehe wong Israel padha ndeleng Nabi Musa, kuliting pasuryane katon mencorong, banjur padha wedi nyedhaki panjenengane.

31
 אהרן אליו וישבו משה אלהם ויקרא
 Harun dhateng-piyambakipun lan-wangsul Musa, dhateng-piyambakipun-sedaya Lan-nimbali
[H0175](#) [H0413](#) [H7725](#) [H4872](#) [H0413](#) [H7121](#)

משה וידבר בעדה הנשאים וכל-
 Musa lan-ngandika wonten-ing-pasamuwan, pangarsa-pangarsa lan-sedaya-
[H4872](#) [H1696](#) [H5712](#) [H3605](#)

אלהם:
 dhateng-piyambakipun-sedaya.
[H0413](#)

Nanging Nabi Musa tumuli nimbali wong-wong mau, temah Rama Harun lan sakehe para panggedhene pasamuwan padha bali sowan, banjur padha dipangandikani dening Nabi Musa.

32
 ואתרי כן ננשו כל- ישראל בני
 Lan-sasampunipun- nyedhaki sedaya- Israèl, putra-putra
[H3478](#) [H3605](#) [H5066](#)

ויצאם את כל אשר דבר
 lan-piyambakipun-dhawuh-dhateng-piyambakipun-sedaya [obj] sedaya- ingkang ngandika
[H3605](#) [H0853](#) [H6680](#) [H1696](#)

יהוה אתו בקר סיני:
 Yéhuwah kaliyan-piyambakipun Sinai. wonten-ing-redi
[H0854](#) [H2022](#) [H5514](#) [H3068](#)

Sawuse mangkono sakehe wong Israel iya banjur padha nyedhak uga, sarta padha dipangandikani bab apa kang wus kadhawuhake dening Sang Yehuwah ana ing gunung Sinai.

33
 ויתן אתם מדבר משה ויכל
 lan-piyambakipun-masang kaliyan-piyambakipun-sedaya, ngandika Musa Lan-rampung
[H5414](#) [H0854](#) [H1696](#) [H4872](#) [H3615](#)

על פניו מסוה:
 wonten-ing- pasuryanipun kudung.
[H4533](#) [H6440](#)

Bareng Nabi Musa wus rampung anggone mangandikani wong-wong mau, banjur nutupi pasuryane kalawan kacu.

34
 לדבר יהוה לפני משה ובבא
 kanggé-ngandika Yéhuwah wonten-ing-sangajeng Musa Lan-nalika-mlebet
[H1696](#) [H3068](#) [H6440](#) [H4872](#) [H0935](#)

צאתו ער- המסוה את יסיר אתו
 piyambakipun-medal; ngantos- kudung [obj]- piyambakipun-ngilangi kaliyan-Panjenenganipun,
[H3318](#) [H5704](#) [H4533](#) [H0853](#) [H5493](#) [H0854](#)

את ישראל בני אל דבר ויצא
 [obj] Israèl putra-putra dhateng- lan-piyambakipun-ngandika lan-piyambakipun-medal,
[H0853](#) [H3478](#) [H0413](#) [H1696](#) [H3318](#)

יצוה:
 piyambakipun-dipun-dhawuhi. ingkang
[H6680](#)

Nanging samangsa Nabi Musa sowan marang ing ngarsaning Pangeran Yehuwah perlu imbal wacana, kacu mau diselehake nganti saundure. Dene samangsa wus ana ing jaba, apa kang wus kadhawuhake iku kawartosake marang wong Israel.

פָּנֵי pasuryan H6440	עוֹר kulit H5785	קָרוֹן mancorong H7160	כִּי bilih	מֹשֶׁה Musa, H4872	פָּנֵי pasuryan H6440	אֶת- [obj]- H0853	יִשְׂרָאֵל Israèl H3478	בְּנֵי- putra-	וְרֵאִי Lan-mirsani H7200
עַד- ngantos- H5704	פָּנָיו pasuryanipun H6440	עַל- wonten-ing-	הַמְסֹחָה kudung H4533	אֶת- [obj]- H0853	מֹשֶׁה Musa H4872	וְהָשִׁיב lan-wangsulaken H7725	מֹשֶׁה Musa; H4872		
	ס [setara]	אָהָו: kaliyan-Panjenenganipun. H0854		לְדַבֵּר kanggé-ngandika H1696	בְּאוֹ piyambakipun-mlebet H0935				

Manawa wong Israel ndeleng kuliting pasuryane Nabi Musa mencorong, Nabi Musa banjur nutupi pasuryane maneh ganti panjenengane lumebet ngadhep perlu imbal wacana karo Pangeran Yehuwah.